

Samenvatting

In opdracht van het gemeentebestuur en het bestuur van LVO is een Masterplan opgesteld voor de herinrichting van het Voortgezet Onderwijs in Maastricht.

Belangrijkste opdracht van de gemeenteraad was om alle belanghebbende partijen in de stad te spreken en hen te betrekken bij het opstellen van het Masterplan.

Als resultaat van vele gesprekken en uitvoerig onderzoek biedt de stuurgroep het Masterplan Herinrichting Voortgezet Onderwijs Maastricht aan. Het Masterplan biedt twee mogelijk richtinggevend scenario's voor de inrichting van het onderwijs en de mogelijke huisvesting daarvan.

In de komende maanden wordt gewerkt aan het verder uitwerken van de inrichting van het onderwijs. Mogelijk leidt dit nog voor de zomervakantie tot een toespitsing naar één scenario, dat mogelijk al quick-wins oplevert voor de inrichting van volgend schooljaar in de huidige scholen.

Daarna zal dit scenario uitgewerkt worden tot een eerste verkenning van een huisvestingsplan.

Beslispunten

1. De principes in het Masterplan onderschrijven en akkoord gaan met onderhavig Masterplan herinrichting VO Maastricht als richtinggevend document voor de verdere uitwerking van de inrichting en huisvesting van het voortgezet onderwijs in Maastricht.
2. Het Masterplan ter informatie voorleggen aan de gemeenteraad (Informatieronde).
3. De portefeuillehouder onderwijs mandateren om namens het college de vervolgoopdrachten te verstrekken om te komen tot een Huisvestingsplan voor het VO in Maastricht.

**Besluit Burgemeester en Wethouders 30 januari 2018:
7cbzfa "**

1. Aanleiding

Vanwege langjarige financiële verliezen werd LVO Maastricht door het College van Bestuur van LVO in 2010 een bezuinigingstaakstelling opgelegd, die al gauw leidde tot een verschraling van het onderwijsaanbod, van de zorgstructuur en de onderhoudstoestand van de schoolgebouwen. Geleidelijk werd duidelijk dat er te weinig leerlingen zouden zijn om alle scholen in de nabije toekomst in de lucht te kunnen houden. Echt nijpend werd de krimp/ontgroening, toen duidelijk werd dat vooral het overeind houden van teveel onrendabele bovenbouwgroepen binnen alle profielen op alle scholen een financieel onhoudbare zaak werd.

Met het herschikkingplan Onderwijs Ontwikkeling op Maat (OOM) in 2012 is een poging gedaan om te saneren. Het uitgangspunt was om de bovenbouwen van de drie scholengemeenschappen (exclusief de Bernard Lievegoed School en het United World College) te clusteren in rendabele domeinen. Deze domeinen zouden elk voldoende volume en middelen hebben om leerlingen voor te bereiden op het mbo (via het domein vmbo), het hbo (via het domein vhbo) en het wo (via het domein vwo). Rekenkundig was dit een doordachte oplossing om de ontgroening en de gevolgen daarvan het hoofd te bieden. Ouders, personeel en uiteindelijk ook de politiek in Maastricht kregen echter geen goed gevoel bij de herschikkingoperatie OOM en ervoeren die als te snel en teveel van bovenaf opgelegd, zonder breed verworven draagvlak.

Anders dan gehoopt, verbeterde deze situatie zich gedurende de daaropvolgende jaren niet.

Intussen nam het aantal leerlingen sneller af dan op grond van de krimp was voorspeld en kozen ook veel leerlingen en ouders voor duidelijkheid op de scholen in Meerssen en Gulpen.

Voor het College van Bestuur van LVO werd duidelijk dat het roer om moest en heeft daartoe in april 2017 samen met het College van Burgemeester en Wethouders een stuurgroep ingericht met de opdracht het nu voorliggende masterplan uit te werken.

2. Context

In maart 2017 sloegen de gemeente Maastricht en LVO de handen ineen om een nieuwe start te maken met de herinrichting van het voortgezet onderwijs in Maastricht. Om het proces te begeleiden en te sturen is een bestuurlijk overleg gevormd, met daarin de bestuurders van Stichting LVO en de gemeente Maastricht. Daaronder is een stuurgroep ingericht die het proces vanaf het begin tot en met het afronden van deze fase heeft begeleid. ICSadviseurs heeft van de stuurgroep de opdracht gekregen om het proces te ondersteunen.

Op basis van het ontwikkelen van de eigen onderwijskundige visie, landelijke ontwikkelingen binnen het basis- en voortgezet onderwijs en de opbrengsten uit vele gesprekken met alle belanghebbenden in de stad, is een duidelijk beeld ontstaan van de lijnen waarlangs het voortgezet onderwijs in Maastricht zich zou moeten ontwikkelen. In de wetenschap dat heldere communicatie en het

versterken van het draagvlak bepalend zijn voor het vervolgproces en het succes van de keuzen die gemaakt gaan worden, heeft de stuurgroep diverse scenario's langs de meetlat van de belangrijkste voorwaarden gelegd. Uiteindelijk zijn daar twee richtinggevende scenario's uitgekomen die, voorzien van argumentaties, teruggelegd gaan worden voor verdere uitwerking.

Naast de scholengemeenschappen Bernard Lievegoed (BLS Vrije School) en United World College Maastricht (UWCM), is er ruimte voor twee andere scholengemeenschappen. Een in Maastricht-West en een in Maastricht-Oost.

In scenario 1 is de school in west vanaf leerjaar 1 een smalle scholengemeenschap Mavo-Havo-Atheneum en de scholengemeenschap in oost een brede scholencampus (in meerdere gebouwen, maar een organieke eenheid) van vmbo tot en met gymnasium.

In scenario 2 starten beide scholengemeenschappen met een brede instroom van praktijkschool tot en met vwo waarbij de brugklassen dakpansgewijs worden ingericht en de leerlingen na twee jaar doorstromen naar de bovenbouw. Die kan in hetzelfde gebouw gehuisvest zijn of er moet dan verplaatst worden naar een andere locatie. De bovenbouw praktijkschool en gymnasium worden zondermeer op één locatie ingericht, evenals de bovenbouw vmbo vanwege leerlingenaantallen, bijzonder expertise en kosten praktijklokalen. De bovenbouw vmbo wordt het liefst ingericht samen met het MBO en bedrijfsleven in zogenaamde vakcolleges.

3. Gewenste situatie

In deze fase van het proces is het van belang dat het college akkoord gaat met de door de stuurgroep gehanteerde werkwijze (proces; draagvlak; vertrouwen terugwinnen), de geformuleerde principes en de daaruit volgende richtinggevende scenario's, die verder uitgewerkt moeten worden. Inhoudelijk dienen deze scenario's om de inrichting van het toekomstig voortgezet onderwijs in Maastricht verder uit te werken en deze uitwerking vervolgens ook te vertalen naar een toekomstbestendig en duurzaam huisvestingsplan voor het voortgezet onderwijs.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Met een haalbare (en betaalbare), maar vooral ook gewenste inrichting van het voortgezet onderwijs, die straks voldoet aan de wensen en verwachtingen van leerlingen, ouders maar vooral ook 800 medewerkers van LVO in Maastricht, zal een werksituatie moeten ontstaan die letterlijk bijdraagt aan een betere gezondheid van vele van onze burgers.

Wanneer vervolgens in het huisvestingsplan ook nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan flexibel bouwen en aan een gezonde fysieke werkomgeving, door toepassing van kleinschaligheid in de inrichting (sociale veiligheid), toepassing van het Programma van Eisen Frisse scholen en principe Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG), zal er grote winst geboekt worden in de leer-,

werkomgeving op zowel duurzaamheid en gezondheid ten opzichte van de huidige situatie in de schoolgebouwen.

5. Effect op de openbare ruimte

In het op basis van deze richtinggevende scenario's uit te werken huisvestingsplan voor het VO, zal rekening gehouden moeten worden met de bereikbaarheid van en naar de locaties voor leerlingen en personeel en de ruimtelijk-fysieke inpassing van de locaties (en hun leerlingenaantallen) in de stad. Daarbij is de afstemming met stedelijke herinrichtingvraagstukken zoals de ontwikkeling Brusselse poort, Groene Loper en Stad&Rail al in voorbereiding.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het voorliggende Masterplan heeft nu nog geen financiële consequenties. Het mag echter duidelijk zijn dat forse investeringen in de huisvesting van het Voortgezet Onderwijs noodzakelijk zijn. Door de verdere krimp is een aantal gebouwen niet meer te handhaven terwijl het voor de bedrijfsvoering en het functioneren van het onderwijs noodzakelijk zal zijn een verdere concentratie te realiseren die (ver)nieuwbouw met zich mee zal brengen. Onderdeel hiervan zal ook de verdere investering op het niveau van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) en de principes van Frisse Scholen zijn.

Dit is dezelfde discussie die ook al loopt met het Primair Onderwijs als onderdeel van het Integraal HuisvestingsPlan (IHP). De huidige gereserveerde middelen voor investeringen in het Voortgezet Onderwijs zijn hiertoe volstrekt onvoldoende. In de Kaderbrief en de Programmabegrotingen zullen de komende jaren daarvoor aanvullende middelen moeten worden gevonden. De concrete uitwerking hiervan kan pas invulling krijgen in de vervolgfase. Het financieringsvraagstuk wordt daarom gekoppeld aan de uitwerking van het Huisvestingsplan.

De noodzakelijke onderzoeken die voor het op te stellen huisvestingsplan worden uitgevoerd, worden gefinancierd vanuit het voorbereidingskrediet dat hiervoor reeds is opgenomen in Programma OHV 2018. De concrete vervolgopdrachten moeten echter nog opgesteld worden.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

De raad is in april en november 2017 en januari 2018 nadrukkelijk betrokken bij opdrachtverlening aan de stuurgroep, gehoord in interviews als stakeholder en in gesprek geweest met de stuurgroep over de opgehaalde resultaten van gesprekken en onderzoeken (criteria) en bijgepraat over het uitkristalliseren van de nu voorliggende richtinggevende scenario's die getoetst zijn aan de criteria.

11. Voorstel

Aan het college wordt, na het bestuurlijk overleg van de portefeuillehouder Onderwijs en het CvB van LVO, gevraagd:

Beslispunten:

1. De principes in het Masterplan onderschrijven en akkoord gaan met onderhavig Masterplan herinrichting VO Maastricht als richtinggevend document voor de verdere uitwerking van de inrichting en huisvesting van het voortgezet onderwijs in Maastricht.
2. Het Masterplan ter informatie voorleggen aan de gemeenteraad.
3. De portefeuillehouder onderwijs mandateren om namens het college de vervolgp opdrachten te verstrekken om te komen tot een Huisvestingsplan voor het VO in Maastricht.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De portefeuillehouders Onderwijs en Accommodatiebeleid hebben aangegeven om samen te zullen sturen op het vervolgproces. Dit houdt in: overeenstemming bereiken met LVO over de vervolgp opdrachten, vaststellen van de deadlines, het inzetten van menskracht en het inzetten van middelen ten behoeve van verder onderzoek.